КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ИЛИМ, ЖОГОРКУ БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИННОВАЦИЯЛАР МИНИСТРЛИГИ

ОШ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ

Педагогика, искусство жана журналистика институту

Бекитем
ОшМУнун окуу иштери боюнча
проректору Е.Н. Арапбаев
"___" __________ 2025-ж.

550700 "Педагогика" багытындагы
жогорку кесиптик билим берүүнүн

НЕГИЗГИ БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫ

Профили: "Башталгыч билим берүүнүн педагогикасы жана методикасы", "Мектепке чейинки билим берүүнүн педагогикасы жана методикасы, логопедия"

Окуунун түрү: күндүзгү

Ош, 2025-ж.

МАЗМУНУ

I. НББПнын жалпы жобосунун ченемдик - укуктук базасы
1. Негизги билим берүү программасынын жалпы жоболору..3
2. НББПнын структурасы жана документациялык камсыздоосу..5

II. 550700 “Педагогика” багытындагы жогорку кесиптик билим берүүнүн НББПсынын жалпы мүнөздөмөсү
1. НББПга жалпы мүнөздөмө...7
2. 550700 “Педагогика” багытындагы бакалавр адистигин даярдоонун максаттары............8
3. 550700 Педагогика багытында бакалаврларды даярдоодо БББПМ, МЧББПМЛ адистиги боюнча бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердүүлүгүнө мүнөздөмө 9
4. НББП ишке ашыруу шарттарына коюлган жалпы талаптар 10
5. НББПны өздөштүрүүнүн максаттары жана окутуунун натыйжалары 12
6. НББПнын максаттары жана окутуунун натыйжаларынын дал келүү матрицалары.........13
7. НББПны өздөштүрүүнүн натыйжасында калыптандырылуучу компетенциялар..............14
8. 550700 Педагогика багытындагы БББПМ, МЧББПМ НББПнын компетенциялар матрицасы..19
9. Билим берүү программасынын дисциплиналарынын компетенциялары жана күтүлүүчү натыйжаларынын байланышы..20
10. Билим берүү программасын өздөштүрүүнүн мөөнөтү..21
11. Абитуриенттерди даярдоо деңгээлине талаптар..20

III. НББПны ишке ашырууда окуу процессинин мазмуну жана уюштурууну жетектеген документтер
1. Билим берүү программасын ишке ашырууда окуу процессинин мазмунунун структурасы жана уюштурулушу...22
2. Учурдагы жана аралык текшерүүлөрдү жүргүзүүдөгү баалоо каражаттарынын фонду..24
3. Мамлекеттик аттестациялоонун жыйынтыктары...25
4. Билим берүү программасын ишке ашыруу үчүн зарыл болгон педагогикалык
кадрлар жөнүндө маалыматтар...26
5. Окуу процессин материалдык-техникалык жактан камсыз кылуу....................................26
6. Эмгек рыногу жана негизги иш берүүчүлөр менен байланыштар....................................27
8. НББПда окуу процессинин мазмунун жана уюштурууну жөнгө салуучу документтер..28
9. НББПны иштеп чыгуучулар...29

I. НББПнын ЖАЛПЫ ЖОБОСУНУН НОРМАТИВДИК-УКУКТУК БАЗАСЫ

1. Жогорку кесиптик билим берүүдө негизги билим берүү программасынын жалпы жоболору

Ош мамлекеттик университетинин педагогика, искусство жана журналистика институтунун 550700 Педагогика багыты (Башталгыч билим берүүнүн педагогикасы жана методикасы, мектепке чейинки билим берүүнүн педагогикасы жана методикасы, логопедия профили) боюнча негизги кесиптик билим берүүнүн программасы (НББП) КРнын Мам. Стандартынын (21.09.2021); Квалификациялардын улуттук алкагынын, квалификациялардын тармактык/сектордук алкактарынын, "ОшМУнун Уставына", "Педагогикалык практикаларды жана мамлекеттик аттестацияларды уюштуруу жөнүндөгү жоболоруна», 550700 Педагогика багыты боюнча адистерди даярдоонун ОшМУнун жогорку кесиптик билим берүү стандартына (10.04.2025) ылайык иштелип чыгылды.

1.1. НББП өзүнүн ичине төмөнкүлөрдү камтыйт:

- жалпы жоболорду
- максаттарын;
- окутуудан күтүлүүчү натыйжаларды;
- окуу планын;
- жумушчу окуу планын;
- программанын компетенциялар картасын;
- окуу планындагы дисциплиналардын программасынын аннотациясын;
- практикалардын программасынын аннотациясын;
- мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияга карата талаптарды.

1.2. Негизги билим берүү программасы кредиттик окуу системасын колдонуу менен ишке ашырылат.

Кредит (зачеттук бирдик) - кредит үчүн дисциплинанын бирдиктерине туура келген студенттин окуу жүктөмүнүн көлөмүн мүнөздөгөн сандык маани, ЖОЖдогу толук жылдык академиялык окууну аяктоо үчүн зарыл болгон ар бир курстагы иштин жалпы көлөмү. Кредиттик технология боюнча ECTS кредити талап кылынган ишти аяктагандан кийин гана жетишилген окуу натыйжаларына тиешелүү баа берилет.

1.3. Программада кездешүүчү терминдер, аныктамалар, белгилөөлөр, кыскартуулар.

Жогорку кесиптик билим берүүнүн ушул негизги билим берүү программасында төмөндөгү термин жана аныктамалар колдонулат:

- ***багыттарды даярдоо*** – ар кандай профилдеги, фундаменталдык даярдыктын жалпылыгына негизделип интеграцияланган, жогорку кесиптик билим берүүгө (адистер, бакалавр) кадрларды даярдоо үчүн билим берүү программаларынын жыйындысы;
- ***базалык окуу планы*** – багыт же адистик боюнча студентти кесипке даярдоону ишке ашырган толук окуу мезгилиндеги дисциплиналарынын каталогу (мындан ары окуу план). Окуу планы милдеттүү компонентти камтыйт (базалык жана ЖОЖдук (адистештирилген)), милдеттүү дисциплиналарды жана студенттердин тандоосу боюнча дисциплиналарды окутууга бөлүнгөн кредиттердин санын жөнгө салат, практиканын мөөнөтүн жана түрлөрүн белгилейт;
- ***бакалавр*** – магистратурага тапшыруу жана кесиптик ишмердүүлүгүн ишке ашыруу үчүн укук берүүчү жогорку кесиптик билим берүү квалификациясынын деңгээли;
- ***билим берүүнүн дистанттык формасы*** – маалыматтык технологиялардын жардамы менен өз алдынча билим алуу (аралыктан окутуу) формасы;

- ***билим берүүнүн онлайн формасы*** – реалдуу убакыт режиминде маалымат технологияларынын жардамы менен аралыктан (узактан) билим берүү;

- ***компетенция*** – белгилүү бир тармактын натыйжалуу продуктивдүү ишмердүүлүгү үчүн зарыл болгон, окуучуну (окуп жаткандарды) билим берүүгө даярдоодо алдын ала берилген социалдык талаптар (ченемдер);

- ***кош квалификация*** – эки багыттын (профилдин)/адистиктин билим берүү стандарттарынын кесилишинде ишке ашырылган билим берүү программасы;

- ***кредит*** – негизги кесиптик билим берүү программасындагы эмгек сыйымдуулугун ченөөнүн шарттуу өлчөмү;

- ***негизги билим берүү программасы*** – шайкеш келген багытты даярдоо боюнча билим берүү процессин ишке ашыруунун максатын, күтүлүүчү натыйжаларды, мазмунун жана уюштурууну регламенттөөчү окуу-методикалык документациялардын жыйындысы;

- ***окутуунун жыйынтыгы*** – негизги билим берүү программасы /модуль боюнча окутуунун жыйынтыгында алынган компетенция;

- ***окутуунун кредиттик технологиясы*** – кредиттерди топтоо менен студенттин тандоосуна жана дисциплиналарды окуунун ырааттуулугун өз алдынча пландаштырууга негизделген окутуу;

- ***өз алдынча иштелип чыккан компетенциялар*** – стандартты иштеп чыгуучулар тарабынан киргизилген компетенциялар;

- ***профиль*** – кесиптик ишмердүүлүктүн конкреттүү түрүнө жана (же) объектисине карата билим берүү программасынын багытталышы;

- ***семестрдик окуу планы*** – белгилүү бир академиялык мезгилде окуу процессин уюштуруу үчүн кызмат кылган окуу планы (анын ичинде семестрде окутуучулардын окутуу ишмердигинин эмгек сыйымдуулугун эсептөө);

- ***студенттин жекече окуу планы*** (СЖОП) – студенттин семестр үчүн окуу программасын аныктайт, ал семестрге сунушталган окуу дисциплиналарынын негизинде түзүлөт;

- ***тандоо дисциплиналары*** – социалдык-экономикалык өнүгүүнүн өзгөчөлүктөрүн жана тигил же бул региондун керектөөлөрүн эске алуу менен билим берүү уюмдары тарабынан белгиленген кредиттердин алкагында тандоо компонентине киргизилген студенттин жекече даярдыгын чагылдырган окуу дисциплиналары;

- ***тармактык билим берүү формасы*** – билим берүү программасынын бир нече билим берүү уюмдары тарабынан ишке ашырылышы;

- ***учурдагы ченемдик ички жоболор*** – ушул жобону ишеп чыгуу учурунда колдонулуп жаткан ченемдик ички жоболор;

- ***ECTS*** – Европалык кредиттерди которуу жана топтоо системасы;

- ***soft skills (жумшак көндүмдөр)*** – эмоционалдык жана чыгармачылык интелект, иштиктүү баарлашуу жана өзүн-өзү уюштуруу, стандарттык эмес кырдаалда креативдүү жана сынчыл көз караш менен мамиле кылуу;

- ***STEM көндүмдөр*** – заманбап технология, техника, инженерия, маалыматтарды колдонуу жана башкаруу.

1.4. Кыскартуу жана белгилөөлөр:

МБС – мамлекеттик билим берүү стандарты;
ӨАИЧББС – өз алдынча иштелип чыккан билим берүү стандарты;
НББП – негизги билим берүү программасы;

БББПМ, МЧББПМЛ – башталгыч билим берүүнүн педагогикасы жана методикасы, мектепке чейинки билим берүүнүн педагогикасы жана методикасы, логопедия;
ЖКББ – жогорку кесиптик билим берүү;
НББП – негизги билим берүү программасы;
ОУК – окуу-усулдук комплекс;
ЖКК – жалпы кесиптик компетенциялар;
КК – кесиптик компетенциялар;
ОПК – окутуучу-профессордук курам;
СЛМ – социалдык-личносттук жана маданий компетенциялар;
ДК – кошумча компетенциялар;
ECTS – кредиттерди которуунун жана топтоонун европалык системасы;
М – максаттары;
ОН – окутуунун натыйжалары;
МЧБ – мектепке чейинки билим берүү;
МЧМ – мектепке чейинки мекеме;
МЧБУ – мектепке чейинки билим берүү уюмдары.

2. НББПнын структурасы жана документациялык камсыздоосу

НББПнын структурасы жана документациялык камсыздоосуна төмөндөгүлөр камтылат:

1. НББПнын ченемдик-укуктук базасы;
2. НББПнын жалпы мүнөздөмөсү;
3. НББПда окуу процессинин мазмунун жана уюштурууну жөнгө салуучу документтер.

2.1. 550700 Педагогика багытында бакалаврларды даярдоодо БББПМ, МЧББПМЛ адистиги боюнча НББПны иштеп чыгуу үчүн ченемдик-укуктук документтер.

Негизги билим берүү программасын өнүктүрүү үчүн ченемдик - укуктук база болуп төмөндөгүлөр эсептелет:

- Кыргыз Республикасынын “Билим берүү жөнүндөгү мыйзамы” (30 апрель 2003жыл №92) (КР Мыйзамдарынын редакциясында 28-декабрь 2006-жылдагы №225, 2007ж.дын 31-июлу №185, 15 январь 2010-жыл № 2, 13 июнь 2011-жыл № 42, 8 август 2011 -жыл № 150, 29 декабрь 2011-жыл № 255)
- Кыргыз Республикасында ECTSти колдонуу боюнча нормативдик документтердин жыйындысы (КРнын билим берүү жана илим министрлигинин буйругу 6.08.2009 №824/1);
- КРнын Өкмөтүнүн 23-август 2011-жылындагы №496 “Кыргыз Республикасындагы жогорку кесиптик билим берүүнүн эки деңгээлдик түзүлүшү жөнүндөгү токтому;
- Окуу процессин окутуунун кредиттик технологиясынын негизинде уюштуруу жобосу (ECTS) (Ош мамлекеттик университети № 18 Бюллетени. от 30.08.2012 г.);
- КРнын билим берүү жана илим министрлигинин “Жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик стандарттары жөнүндөгү токтому” 15 сентября 2015 г., № 1179/1;
- КР Өкмөтүнүн 4 октября 2015 года № 525 токтому “КРнын билим берүү системасын көз карандысыз аккредитациялоо актылары жөнүндөгү токтому” КРнын Өкмөтүнүн токтомуна толуктоолорду киргизүү” 29 сентябрь 2015- жыл
  № 670
- КРнын билим берүү жана илим министрлигинин №1179\1 15- сентябрь 2015ж бекитилген буйругунун негизинде жогорку кесиптик билим берүүнүн 550700 «Педагогика» багыты боюнча мамлекеттик билим берүү стандарты;
- “ОшМУнун окуу-усулдук иштери, материалдык-техникалык жана маалыматтык технологияларынын базасын чыңдоо жобосу жөнүндө” ОшМУнун Уставы №3, 2007ж.

- Бүтүрүүчүлөрдүн квалификациялык иштери жөнүндөгү ОшМУнун жобосу №27, 2015 ж.
- Жыйынтык аттестациялоо жөнүндөгү ОшМУнун жобосу № 25, 3.04.2013ж.
- Практиканы уюштуруу жөнүндөгү ОшМУнун жобосу № 24, 2013ж.
- Кесиптик билим берүүдөгү негизги билим берүү программалары жөнүндөгү ОшМУнун жобосу № 33, 2017ж.
- 550700 Педагогика багыты (Башталгыч билим берүүнүн педагогикасы жана методикасы, мектепке чейинки билим берүүнүн педагогикасы жана методикасы, логопедия профили) боюнча негизги кесиптик билим берүүнүн программасы (НББП) КРнын Мам. Стандарт (2021);
- ОшМУнун Уставына, педагогикалык практикаларды жана мамлекеттик аттестацияларды уюштуруу жөнүндөгү жоболору 2017ж.;
- 550700 Педагогика багыты боюнча адистерди даярдоонун ОшМУнун жогорку кесиптик билим берүү стандарты (10.04.2025-ж.)

2.2. 550700 Педагогика багытында бакалаврларды даярдоодо БББПМ, МЧББПМЛ адистиги боюнча негизги билим берүү программасы бакалаврды даярдоо жаатындагы билим берүү программасын ишке ашыруу үчүн милдеттүү болгон ченемдердин, эрежелердин жана талаптардын жыйындысы, 550700 Педагогика багытындагы окуу жана уюштурууучулук-методикалык документтерди иштеп чыгуунун, жогорку кесиптик билим берүүнүн бардык билим берүү уюмдарынын (мындан ары ЖОЖдор) уюштурууучулук-укуктук түрүнө карабастан жогорку кесиптик билим берүүнүн негизги билим берүү программаларын өздөштүрүү сапатын баалоо үчүн негиз болуп, Кыргыз Республикасынын аймагында лицензиясы же мамлекеттик аккредитациясы (сертификациясы) бар болуп эсептелет.

2.3. 550700 Педагогика багытында бакалаврларды даярдоодо БББПМ, МЧББПМЛ адистиги боюнча НББПнын негизги колдонуучулары болуп:

- жогорку кесиптик билим берүү программасын өздөштүрүүнүн сапатын баалоо, илимдин, техниканын жана социалдык чөйрөнүн жетишкендиктерин эске алуу менен толуктоо, жаңылоо, ошондой эле жетишилген окутуунун натыйжаларына системалуу мониторинг жүргүзүү максатында билим берүү уюмунун окутуучу-профессордук курамы;
- негизги билим берүү программасын өздөштүрүүдө өзүнүн окуу ишин натыйжалуу ишке ашыруу максатында студенттер;
- өз компетенциясынын чегинде бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатына, окуу процессинин уюштурулушуна жоопту болгон билим берүү уюмунун жетекчилиги, окуу-усулдук бирикмелер (тармактык комитет), факультеттердин декандары, институттардын жана колледждердин директорлору, кафедра башчылары, бөлүм башчылары, предметтик-циклдик комисиянын башчылары жана башкалар;
- бүтүрүүчүлөр окуу жетишкендиктерин, билим сапатын баалоочу экзамендик жана мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациялык комиссиялар;
- бүтүрүүчүлөрдү ишке кабыл алууда багытын/адистигин аныктоо үчүн кесиптик ишмердүүлүктүн тиешелүү чөйрөсүндөгү иш берүүчүлөр;
- жогорку кесиптик билим берүүнү каржылаган уюмдар;
- билим берүү тармагында билим берүү программаларын аккредитациялоону ишке ашыруучу ыйгарым укуктуу уюмдар;
- билим берүү системасындагы мыйзамдуулукту сактоону, көзөмөлдөөнү камсыз кылуучу, жогорку кесиптик билим берүү тармагындагы сапатты көзөмөлдөөнү ишке ашыруучу аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарынын өкүлдөрү;

- абитуриенттер билим берүү багыттарын/адистиктерди тандоодо колдонушат.

II. 550700 ПЕДАГОГИКА БАГЫТЫНДАГЫ БАКАЛАВРЛАРДЫ ДАЯРДООДО БББПМ, МЧБlanding

1. НББПга жалпы мүнөздөмө

1.1. Кыргыз Республикасында 550700 «Педагогика» багыты боюнча даярдоодо төмөнкүлөр жүзөгө ашырылат:

- БББПМ, МЧББПМЛ адистиги боюнча НББПгы – бакалаврларды даярдоо боюнча.

Бакалаврларды даярдоо боюнча БББПМ, МЧББПМЛ адистиги боюнча НББПны толук өздөштүргөн жана берилген тартиптеги жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациядан ийгиликтүү өткөн ЖОЖдун бүтүрүүчүлөрүнө «бакалавр» деген даражаны ыйгаруу менен жогорку билими тууралуу диплом берилет.

1.2. Жалпы орто же кесиптик орто билимдин базасында күндүзгү бөлүмдө 4 жылды, 550700 Педагогика даярдоо багыты боюнча бакалаврларды даярдоодогу БББПМ, МЧББПМЛ НББПны өздөштүрүү окуунун күндүзгү формасында 4 жылдан кем эмес мөөнөттү түзөт.

Бакалаврларды даярдоо үчүн БББПМ, МЧББПМЛ НББПсын өнүктүрүүнүн башка ченемдик мөөнөттөрү Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан белгиленет.

1.3. Бакалаврларды даярдоодо БББПМ, МЧББПМЛ НББПны өздөштүрүүнүн жалпы жумушчу көлөмү 240 кредиттен (зачеттук бирдик) кем эмес болуусу керек жана “бакалавр” академиялык даражасы 60 кредиттен кем болбоосу керек.

Окутуунун күндүзгү формасында БББПМ, МЧББПМЛ НББПсынын бир жылдык жалпы жумушчу көлөмү 60 кредиттен (зачеттук бирдик) кем эмес. Бир окуу семестринин жалпы жумушчу көлөмү 30 кредитке (зачеттук бирдик) барабар.

Студенттин окуу ишиндеги бир кредит (зачеттук бирдик) 30 саатка барабар (анын аудиториялык, өз алдынча иштери, о.э аттестациянын бардык түрлөрү да кошулат). Окутуунун ар кандай формаларын айкалыштырууда жана окутуунун дистанттык билим берүү технологияларын пайдаланууда НББПсынын жумушчу көлөмү окуу жылы үчүн 48ден кем эмес кредитти (зачёттук бирдик) түзөт.

Адистикти өздөштүрүү формасы: күндүзгү

Адистикти өздөштүрүүнүн ченемдик мөөнөтү: 4 жыл

2. Инсанды тарбиялоо жана окутуу тармагындагы 550700 Педагогика багытында бакалаврларды даярдоодо БББПМ, МЧББПМЛ адистиги боюнча НББПсынын максаттары.

1-максат. 550700 Педагогика багытындагы бакалаврларды даярдоодо БББПМ, МЧББПМЛ адистиги боюнча НББПнын окутуу тармагындагы максаттары болуп:

Дүйнөнүн тез өзгөрүп жаткан шарттарында үзгүлтүксүз компетенттүүлүккө багытталган билим берүүнүн кесиптик маселелерин чечүүгө жөндөмдүү, заманбап, креативдүү башталгыч класстын мугалимин, мектепке чейинки билим берүү уюмдарынын тарбиячыларын, логопеддерди даярдоо.

2-максат. 550700 Педагогика багытындагы бакалаврларды даярдоодо БББПМ, МЧББПМЛ адистиги боюнча НББПнын инсанды тарбиялоо максаты болуп:

Билим берүү жана өз алдынча билим алуу алкагында заманбап информациялык ресурстарды, технологияларды жана ыкмаларды өздөштүргөн, максатка умтулуусун, уюшкандыктуулугун, эмгекке болгон сүйүүсүн, толеранттулугун, жоопкерчилигин, жарандык сапаттарын, коммуникативдүүлүгүн, жалпы маданиятынын жогорулатышын ж.б. учурдагы социалдык – экономикалык шарттарда кесиптик ишмердүүлүккө жөндөмдүүлүгүн арттыра алган адистерди даярдоо.

3. БББПМ, МЧББПМЛ адистиги боюнча бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердүүлүгүнө мүнөздөмө

3.1. 550700 Педагогика багыты боюнча билим берүү программасынын бүтүрүүчүлөрүнүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн багыттарына төмөнкүлөр кирет:

- Башталгыч билим берүүнүн педагогикасы жана методикасы;
- Мектепке чейинки билим берүүнүн педагогикасы жана методикасы, логопедия.

3.2. 550700 Педагогика багыты боюнча билим берүү программасынын бүтүрүүчүлөрүнүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн объекттери болуп төмөнкүлөр саналат:

- Билим берүү процесси;
- Билим берүү чөйрөсү;
- Окуучулардын ишмердүүлүгү;
- Өзүнүн педагогикалык ишмердүүлүгү.

3.3. 550700 Педагогика багыты боюнча билим берүү программасынын бүтүрүүчүлөрүнүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн түрлөрү:

- *педагогикалык;*
- *илимий-изилдөөчүлүк жана маалыматтык-технологиялык;*
- *уюштуруучулук жана башкаруучулук;*

3.4. 550700 Педагогика багыты боюнча “550700 Педагогика” квалификациясы ыйгарылган адис кесиптик ишмердүүлүктүн түрүнө (түрлөрүнө) ылайык, төмөнкү кесиптик милдеттерди чечүүгө даяр:

Педагогикалык ишмердүүлүк жаатында:

- студенттерде демократиялык коомдо жашоо үчүн зарыл болгон баалуулук багыттарын калыптандыруу: толеранттуулуктун жарандык-патриоттук ишенимдерин, маданий көп түрдүүлүктү, социалдык укуктарды, инклюзияны кабыл алуу;
- коопсуз окуу үчүн психологиялык, социалдык жана дене тарбиялык чөйрөнү түзүү, сергек жашоо көндүмдөрүн калыптандыруу, жаратылышты сактоо, энергияны үнөмдөө, айлана-чөйрөнү рационалдуу башкаруу жана ар кандай курактагы окуучулардын климаттын өзгөрүшүнө адаптациялоо);
- студенттердин ишмердүүлүгүн пландаштыруу, мониторинг жүргүзүү жана баалоо;
- программанын темаларынын жана бөлүмдөрүнүн өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен жана окуу планына ылайык предмет (предметтер) боюнча окуу сабактарын пландаштыруу;
- окуучулардын ой жүгүртүү жөндөмдүүлүгүн өнүктүрүү, өзүн-өзү сыйлоо жана өзүн-өзү өнүктүрүү;
- маалыматтык технологияларды колдонуу менен билим берүүнүн сапатын камсыз кылуу үчүн билим берүү чөйрөсүнүн мүмкүнчүлүктөрүн пайдалануу.

Илимий-изилдөө жана маалымат технологиялары жаатында:

- кызыкдар тараптарга долбоордун жыйынтыктарын көрсөтүү үчүн чогултулган маалыматтардын жана аналитикалык материалдардын негизинде презентацияларды түзүү;
- окуу долбоорлору боюнча материалдарды, анын ичинде усулдук иштеп чыгууларды жана изилдөө маалыматтарын сактоо үчүн маалыматтык архивдерди уюштуруу жана жүргүзүү системасын өнүктүрүү.

Уюштуруу-башкаруу иш чөйрөсүндө:

- кесиптик ишти жүзөгө ашырууда ченемдик билимдерди колдонуу жана этикалык принциптерди сактоо;

- билим берүү процессинде студенттердин ден соолугун жана өмүрүнүн коопсуздугун коргоо үчүн шарттарды түзүү, кесиптик ишмердүүлүктү жүргүзүүдө туруктуу өнүгүү принциптерин эске алуу жөндөмдүүлүгү;
- кесиптик ишмердиктин көйгөйлөрүн чечүү үчүн коомдук жана билим берүү уюмдары, балдар топтору жана ата-энелер менен өз ара аракеттенүүнү уюштуруу;
- педагогикалык процесстин бардык субъекттеринин позитивдүү жана конструктивдүү инсандар аралык мамилелерин уюштуруу.

3.5. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн милдеттери.

КМ-1. БББПМ, МЧБППМЛ программалары боюнча балдарды окутуу, өнүктүрүү жана тарбиялоо ишмердүүлүгү. Балдарды окутуу, өнүктүрүү жана тарбиялоого коюлган максаттарга жетүүнү ишке ашыруу. Балдардын өнүгүүсүнүн, билим алуусунун жана тарбия алуусунун деңгээлин баалоонун жана талдоонун негизинде педагогикалык процессти долбоорлоо, пландаштыруу жана аны ишке ашыруу

КМ-2. Балдар менен мамиле түзө билүү ишмердиги. Балдар менен мамиле түзө билүү, алардын жаш жана жекече өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен байкоо жүргүзүүнүн негизинде алар дуушар болгон кыйынчылыктарды аныктоо жана андан чыгууга жардам берүү;

КМ-3. Тайпаларда педагогикалык чөйрөлөрдү түзө билүү. Балдардын өнүгүүсү үчүн балдардын өмүрүн жана ден соолугун коргоочу максаттуу педагогикалык чөйрөлөрдү түзө билүү;

КМ-4. Ата-энелер менен иштөө ишмердүүлүгү. Балдардын үй-бүлөлүк абалы, үй-бүлө тарбиясынын өзөгөчөлүктөрүн эске алуу менен мамиле түзүү аркылуу балдарды бакчадагы педагогикалык процесске ыңгайлаштырууга жетишүү жана ата-энелер менен педагогикалык иштерди алып баруу;

КМ-5. Педагогикалык-психологиялык диагностикалык ишмердүүлүгү. Түрдүү курактагы балдардын психологиялык өзгөчөлүктөрүнө байкоо жүргүзүүнүн негизинде, алар дуушар болгон кыйынчылыктарды аныктоо жана андан чыгууга жардам берүү;

КМ-6. Методикалык ишмердүүлүгү. Балдар менен өтүлүүчү предметтер боюнча окутууга зарыл болгон билим, билгичтик, көндүмдөргө ээ болуу жана окутуунун интерактивдүү ыкмаларын колдоно билүү, өзүнүн билимин өркүндөтүүнүн, өзүн-өзү тарбиялоонун билгичтиктерине жана ыкмаларына ээ болуу.

КМ-7. Информациялык технологиялар боюнча ишмердүүлүгү. Окутуунун техникалык каражаттарын жана компьютердик техниканы колдоно билүү.

4. БББПМ, МЧББПМЛ адистиги боюнча НББПны ишке ашыруу шарттарына коюлган жалпы талаптар

4.1. БББПМ, МЧББПМЛ адистиги боюнча НББПны өз алдынча иштеп чыгууга карата талаптар. НББПны даярдоо адистиктерге болгон эмгек рыногунун керектөөлөрүнүн эске алуу менен тийиштүү Мамлекеттик билим берүү стандартынын, 550700 Педагогика багыты боюнча адистерди даярдоонун ОшМУнун жогорку кесиптик билим берүү стандартынын (10.04.2025-ж.) негизинде иштелип чыгылды.

Окуу жай НББПны илимдин, маданияттын, экономиканын, техниканын, технологиялардын жана социалдык чөйрөнү өнүгүүсүн эске алып, жогорку окуу жайлары билим берүү сапатынын кепилдигин камсыз кылуу үчүн төмөндөгүлөрдө камтылган сунуш-көрсөтмөлөрдү кармануу менен (зарылчылыкка ылайык) жаңыланып турат:

- бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын камсыз кылуу боюнча стратегиялардын иштелмелеринде;
- билим берүү программаларын мезгил-мезгил менен рецензиялоонун мониторингдеринде;

- так макулдашылган критерийлердин негизинде студенттердин билимдеринин жана билгичтиктеринин, бүтүрүүчүлөрдүн компетенцияларынын деңгээлин баалоонун обьективдүү тартиптеринин иштемелеринде;
- профессордук-окутуучулук курамдын билим сапатын жана компетентүүлүгүн камсыз кылууда;
- бардык ишке аткарылуучу билим берүү программаларын жетиштүү ресурстар менен камсыз кылууда, аларды колдонуунун натыйжалуулугун көзөмөлдөөдө, мунун ичинде окуп жаткандарды сурап билүү жолу менен;
- өзүнүн ишин (стратегиясын) баалоо жана башка билим берүү мекемелери менен салыштыруу үчүн макулдашылган критерийлер боюнча өзүн-өзү изилдөөнү үзгүлтүксүз жүргүзүүдө;
- коомчулукту өзүнүн изилдөөлөрүнүн жыйынтыктары, пландары, жаңылоолору тууралуу маалымдоодо.

4.2. Студенттерди жана бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын баалоо.

Студенттерди жана бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын баалоо аларды учурдук, аралыктык жана жыйынтыктоочу баалоону өзүнө камтыйт. Студенттердин жана бүтүрүүчүлөрдүн жекече жетишкендиктерин тийиштүү НББПнын этаптуу жана түпкү талаптарга ылайык келгидей аттестациялоо үчүн баалоочу каражаттарынын типтүү тапшырмаларын, текшерүү жумуштарын, тесттерди ж.б. камтуучу, билимдерди, билгичтиктерди жана ээ болгон компетенциялардын деңгээлин баалоого мүмкүндүк берүүчү базалары түзүлөт. Баалоочу каражаттардын базаларын жогорку окуу жайлары иштеп чыгат жана бекитет.

Бүтүрүрүүчүлөрдү квалификация ыйгаруучу иштердин мазмунуна, көлөмүнө жана түзүмүнө карата жогорку окуу жайлары тарабынан белгиленген жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация жөнүндөгү жобого ылайык аныкталат.

4.3. Бүтүрүүчүлөрдүн социалдык – инсандык компетенцияларын калыптандыруу.

НББПны иштеп чыгууда жогорку окуу жайларынын бүтүрүүчүлөрүнүн социалдык – инсандык компетенцияларын (мисалы: социалдык өз ара аракеттенүү компетенцияларын, өзүн-өзү уюштурууну жана системалык ишмердик мүнөздөгү өз алдынча башкарууну) түзүү мүмкүнчүлүктөрү аныкталат. Аталган окуу жайда студенттер үчүн социалдык –маданий чөйрө түзүп, алардын инсандык сапаттарын калыптандырууга жана ар тараптуу өнүгүүсү үчүн зарыл шарттар түзүлөт. Окуу процессинен сырткары социалдык-тарбиялык иштер, студенттик өз алдынча башкарууну өнүктүрүүнүн, студенттик коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачылык ишине активдүү катышуу, студенттик илимий изилдөө иштерин өнүктүрүүгө көмөктөш болот.

4.4. Программаны ишке ашыруудагы студенттердин укук-милдеттери.

Окуу жайда НББП студенттин тандоосу боюнча дициплинанын ар бир дициплиналар циклынын вариативдүү бөлүгүнүн үчтөн биринен кем эмес көлөмүн түзөт. Студенттин каалоосу боюнча дициплиналарды түзүү тартибин окуу жайдын Окумуштуу кеңеши аныктайт.

- Студенттер каалоосу боюнча окуу дициплиналарын өздөштүрүүгө бөлүнгөн окуу убактысынын көлөмүнүн чектеринде НББПда белгиленген конкреттүү дисциплинаны тандап алууга укуктуу.
- НББПны өздөштүрүүнүн натыйжалуулугун арттыруу максатында студенттер өз алдынча башкарууну өнүктүрүүгө, коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачылыкишмердүлүгү, илимий студенттик коомдордун ишине катышууга укуктуу.
- Студенттер окуу жайдын НББПсында алдын ала караган бардык тапшырмаларды белгиленген мөөнөттө аткарууга милдеттүү.

4.5. Студенттердин эс алуусун уюштуруу. Студенттердин окуу жылындагы эс алуу убактысынын жалпы көлөмү 7-10 жуманы түзөт, анын ичинде кыш мезгилинде 2 жумадан кем болбоого тийиш.

5. **НББПнын күтүлүүчү натыйжалары** (НББПны даярдоо адистиктерге болгон эмгек рыногунун керектөөлөрүнүн эске алуу менен тийиштүү Мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде):

№	Күтүлүүчү натыйжалар	Калыптануучу компетенциялар
ОН-1	Башталгыч мектепте методикалык проблемаларды чечүүгө, окутуунун заманбап технологиясын колдонууга, билим берүү программаларын өз алдынча түзүүгө, аларга дидактикалык материалдарды тандоого, предметтер боюнча сабактарды окуу программасынын темаларынын жана бөлүмдөрүнүн өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен окуу планына ылайык пландаштырууга жөндөмдүү болот (билим берүү системасында менеджменттик көндүрмөгө ээ).	**ИК-2, КК-1, КК-8, КК-12, КК-6**
ОН-2	Инсанга багытталган билим берүү принциптерине ылайык оптималдуу педагогикалык шарттарын түзүүгө, окуучулардын курактык жана маданий өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен окутуунун жана тарбиялоонун заманбап методдорун жана технологияларын тандай алат.	**КК-3, КК-4, КК-11, КК-13, КК-5, КК-10**
ОН-3	Маселелерди чечүүдө мамлекеттик жана расмий тилдерде иш кагаздар менен иштейт, кесиптик ишмердигинде программалык ресурстарды,информацияларды иштетүүнүн негизги ыкмаларын пайдаланып үзгүлтүксүз билим алат.	**КК-17, ИК-1**
ОН-4	Окутуунун интерактивдүү методдорунун жана заманбап технологияларын колдонуу менен предметтер боюнча комплекстүү (интеграцияланган) окутуунун ыкмаларын пайдаланып, педагогикалык ишмердүүлүктү жүргүзүүгө жөндөмдүү.	**КК-3, ИК-2 КК-2, КК-7**
ОН-5	Педагогика жана психология тармагында билимдерге ээ, психологиялык-педагогикалык диагностиканын негизинде комплекстүү мониторингди ишке ашыра алат.	**КК-15 КК-9, КК-18**
ОН-6	Билим берүү уюмдарында мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардын өнүгүүсүнүн бузулушун коррекциялоо, тарбиялоо,психологиялык-педагогикалык реабилитациялоо жана социалдык адаптациялоо программаларын ишке ашырууга жөндөмдүү.	**КК-13, КК-15 КК-3, КК-14, КК-16**
ОН-7	Мектепке чейинки жана башталгыч мектеп курагындагы баланын когнитивдик, социалдык-эмоционалдык, физикалык, эстетикалык өнүгүүсү жөнүндө теориялык билимге ээ болуу менен алардын таяныч-кыймылдык аппаратын өнүктүрүү менен чыгармачылыгын активдештирүүгө жөндөмдүү.	**ЖК-1, КК-11**
5.1. НББПнын күтүлүүчү натыйжалары (550700 Педагогика багыты боюнча адистерди даярдоонун ОшМУнун жогорку кесиптик билим берүү стандартынын (10.04.2025-ж.) негизинде):		
ОН-1	Үч тилде баарлашат: кыргыз жана орус тилдеринде В2 деңгээлинде, чет тилдердин биринде В1 деңгээлинде кесиптик чөйрөдө кеп ишмердүүлүгүн жүргүзөт.	**ЖКК-1, КК-6**
ОН-2	Инсандык, улуттук иденттүүлүктү сактоо менен жалпы адамзаттык жана улуттук баалуулуктарды урматтайт, мыйзамдулукту сактайт жана өнүгүүсүнө, жайылтылышына кам көрө алат, мамлекеттин кызыкчылыктарына жана социалдык чөйрөдө инсандык, жарандык, укуктук жоопкерчилик мамиледе болот.	**ЖКК-2, КК-1**
ОН-3	Идеяларды жаратууга жана критикалык ой жүгүртүүгө, башка көз караштарды интеграциялоого жана талдоого жөндөмдүү, профессионалдык чөйрөдө аргументтүү жана конструктивдүү ойлонот, ишкердик жүргүзүүдө	**ЖКК-3, КК-2, КК-4, КК-10, КК-11, КК-12,**

	стандарттык эмес кырдаалда өзүн-өзү башкарат, психологиялык туруктуулукту жана изилдөөчүлүк жөндөмдөрдү колдоно алат.	
ОН-4	Заманбап маалыматтык-телекоммуникациялык технологияларды жана математикалык методдорду колдонот, техникалык, санариптик жана креативдүү экономиканын тенденцияларына ийкемдүү мамиле жасайт.	**ЖКК-4, КК-3, КК-5, КК-13, КК-14**

6. **НББПнын максаттары жана күтүлгүчү натыйжаларынын дал келүү матрицалары** (НББПны даярдоо адистиктерге болгон эмгек рыногунун керектөөлөрүнүн эске алуу менен тийиштүү Мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде):

Окутуунун натыйжалары	**М-1**	**М-2**
ОН-1	+	
ОН-2		+
ОН-3		+
ОН-4		+
ОН-5	+	
ОН-6		+
ОН-7	+	

6.1. НББПнын максаттары жана күтүлгүчү натыйжаларынын дал келүү матрицалары (550700 Педагогика багыты боюнча адистерди даярдоонун ОшМУнун жогорку кесиптик билим берүү стандартынын (10.04.2025-ж.) негизинде):

Окутуунун натыйжалары	**М-1**	**М-2**
ОН-8		+
ОН-9	+	
ОН-10		+
ОН-11	+	

7. **НББПны өздөштүрүүнүн натыйжасында калыптандырылуучу компетенциялар**

550700 "Педагогика" багытындагы БББПМ, МЧББПМ адистиги боюнча НББПны өздөштүргөн бүтүрүүчү төмөнкүдөй компетенцияларга ээ болууга тийиш (НББПны даярдоо адистиктерге болгон эмгек рыногунун керектөөлөрүнүн эске алуу менен тийиштүү Мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде):

БББПМ, МЧББПМ адистиги боюнча НББПны өздөштүргөн бүтүрүүчү төмөнкүдөй жалпы компетенцияларга (ЖК) ээ болууга тийиш:	
Жалпы компетенция:	
ЖК - 1	Дүйнөлүк илимдеги жана жашоодогу өзүн курчап турган кубулуштардын маданий баалуулуктарын сынчыл көз караш менен баалоого жана активдүү турмуштук позицияны ээлөөгө, адамдарды толеранттуулук менен сыйлай билүүсүн көрсөтөт;

БББПМ, МЧББПМ адистиги боюнча НББПны өздөштүргөн бүтүрүүчү төмөнкүдөй инструменталдык (ИК), социалдык-личносттук жана маданий (СЛК), кесиптик компетенцияларга (КК) ээ болууга тийиш:	
Инструменталдык (ИК)	
ИК - 1	Иште жана окууда мамлекеттик, расмий жана чет тилдеринин биринде иш боюнча сүйлөшүүлөрдү жүргүзүүгө жөндөмдүү;
ИК - 2	Заманбап маалыматтык технологияларды колдонуу менен иш процессинде жана окууда татаал маселелерди кабыл алууга, чечүүгө жана аны колдоно билүүгө жөндөмдүү;
ИК - 3	Кесиптик ишмердигинде билимин,ык, жөндөмүн колдоно билгенге жөндөмдүү;
Социалдык –инсандык жалпы маданий компетенция (СИЖМК)	
СИЖМК-1	Тайпанын жана айрым адамдардын кесиптик ишмердигинде максатка жетүүсүн камсыздоого жөндөмдүү;
Кесиптик компетенция	
КК – 1	Психолого-педагогикалык компетенциясын кесиптик маселелерди чечүүдө жана анын натыйжасын кесиптик ишмердигинде колдоно билүүгө даяр;
КК – 2	Методикалык маселелерди ар кандай ыкмаларды чечүүдө колдоно билет (модель, метод, окутуунун ар кандай технологияларында, ыкмаларында ж.б);
КК – 3	Билим берүүнүн туруктуу өнүгүүсүндө,инсанга багыттап билим берүүнүн принциптерине негизделген окутуу процессинде оптималдуу шарттарды түзүү менен аны калыптандырууга жөндөмдүү (дени сак жашоого, көп жактуу маданияттуулукка, гендер ж.б.);
КК – 4	Окуучулардын инсандыгын аныктоо үчүн ар кандай психо-педагогикалык методикаларды пайдаланууну, ык, социалдаштыруу шарттарын түзүүнү колдоно билет.
КК – 5	Педагогикалык рефлекциянын негизинде окуу процессиндеги билим берүү программасын өз алдынча тандап,иргеп алып, дидактикалык материалдарды адаптацияланганда кийин өз алдынча колдоно билет.
КК – 6	Окуу планына тиешелүү программанын бөлүктөрүнүн спецификалык өзгөчөлүктөрүнө байланыштуу предметтер боюнча окуу сабактарын пландай алууга жөндөмдүү.
КК – 7	Кесиптик рефлекциянын негизинде өнүгүп, өз алдынча маселени кое билет.
КК – 8	Башталгыч мектептин билим берүү процессинде заманбап методиканы, жаңы технологияларды колдоно билгенге жөндөмдүү.
КК – 9	Ар кандай тармакта (акыл,социалдык,моралдык ж.б) окуучулардын өнүгүү денгээлине диагностика жасоого, ар кандай тескери таасирлерге (зордуктоо, наркотикалык, алкоголдук ж.б) профилактикалык иш чараларды жетиштүү деңгээлде жүргүзө алат;
КК-10	Окуучулар менен бирге жаңы долбоорлорду,ар кандай иш чаралардын пландарын түзүп,алар менен биргеликте иштөөгө жөндөмдүү;
КК -11	Мектепке чейинки жана башталгыч билим берүүдө баланын өнүгүшүнө теориялык, когнитивдик, социалдык-экономикалык, дене тарбиялык, эстетикалык билим бере алат;
КК - 12	Башталгыч билим берүүдө предметтик билимин, логикалык ойлоосун, билимди өркүндөтүү методдорун, башталгыч билим берүү дисциплиналарынын технологияларынын теориялык негизин колдоно алат;
КК - 13	Балдардын өнүгүүсүндөгү ар кандай чектен тышкары структуралар жөнүндөгү били мдерге ээ (интеллектуалдык, психикалык, тилдик, угуу, көрүү, журум-турумдардын өнүгүүсүндөгү жетишкендиктер боюнча) боло алат;
КК - 14	Атайын билим берүү мекемелериндеги, окуу предметтериндеги,сүйлөө кебиндеги бузууларды окутууда атайын метод, ыкмаларды колдоно биле алат;
КК - 15	Консультацияларды, психо-педагогикалык диагностикаларды жүргүзүүгө жөндөмдүү;

КК-16	Угуу жана психо-дене тарбия жагынан өсүүдө бузулууларга дуушар болгон балдарды тарбиялоо маселесин чечүүгө жөндөмдүү;
КК - 17	Атайын коммуникациялык вербалдык эмес чараларды колдонууга жөндөмдүү;
КК -18	Биргелешкен карым-катнаштагы окуутуну уюштурууда, адамдын психологиялык өзгөчөлүгүнө жараша закон ченемдүү билимин колдонууга жөндөмдүү;

7.1 НББПны өздөштүрүүнүн натыйжасында калыптандырылуучу компетенциялар

550700 “Педагогика” багытындагы БББПМ, МЧББПМ адистиги боюнча НББПны өздөштүргөн бүтүрүүчү төмөнкүдөй компетенцияларга ээ болууга тийиш (550700 Педагогика багыты боюнча адистерди даярдоонун ОшМУнун жогорку кесиптик билим берүү стандартынын (10.04.2025-ж.) негизинде):

БББПМ, МЧББПМ адистиги боюнча НББПны өздөштүргөн бүтүрүүчү төмөнкүдөй жалпы компетенцияларга (ЖК) ээ болууга тийиш:	
Жалпы компетенция (ЖК)	
ЖК - 1	**ЖК-1**: эл алдында баяндама жасайт; өз кебинин стилин, түрүн тандайт жана аны баяндайт, өз пикирин жазма-оозеки формада туура, так билдирет жана далилдейт, изилдөөнүн жыйынтыктарын кесиптик чөйрөдө кыргыз, орус жана чет тилдеринде алып чыгат.
ЖК - 2	Кесиптик ишмердүүлүгүндө инсандык-жарандык мамилелерди сын көз караш менен талдайт жана баа берет, укуктук маданияттын негизинде мамлекетүүлүктүн философиясын, жарандык иденттүүлүктү, патриоттуулукту, жалпы адамзаттык жана улуттук баалуулуктарды өркүндөтүүгө багытталган идеяларды демилгелөөгө жана аткарылышын камсыздоого жөндөмдүү.
ЖК - 3	Жаңы идеяларды генерациялайт жана креативдүү ой жүгүртүү менен тышкы чөйрөдөгү инновацияларга жана күтүүсүз кырдаалдарга ыңгайлаша алат, долбоорлорду уюштуруу жана ишкердик жүргүзүүдө аналитикалык ойлонот жана сын көз караш менен аракеттене алат.
ЖК - 4	Санариптик медиа тексттерди, инфографикаларды, негизги математикалык, инженердик, илимий принциптерди колдоно алат, санариптик жана креативдүү экономиканын ар кандай бизнес чөйрөлөрүндөгү жаңы тенденцияларга ыңгайлаша алат.
БББПМ, МЧББПМ адистиги боюнча НББПны өздөштүргөн бүтүрүүчү төмөнкүдөй жалпы кесиптик компетенцияларга (ЖКК) ээ болууга тийиш:	
Жалпы кесиптик компетенция (ЖКК)	
ЖКК-1	Коом алдында сөз сүйлөйт: өзүнүн сөзүнүн стилин жана түрүн тандайт жана баяндайт; ой-пикирин так, туура жана негиздүү түрдө оозеки жана жазуу жүзүндө билдирет; изилдөөнүн жыйынтыктарын кесиптик чөйрөдө кыргыз, орус жана чет тилдеринде сунуштайт.
ЖКК-2	Өзүнүн кесиптик ишмердүүлүгүндө инсандык-жарандык мамилелерди сын көз менен талдап, баалай билет, мамлекеттүүлүк философиясын, жарандык идентификацияны, патриотизмди, жалпы адамзаттык жана улуттук баалуулуктарды өнүктүрүүгө багытталган идеяларды демилгелеп, ишке ашырууну камсыз кыла алат. Бул процесс укуктук маданияттын негизинде жүргүзүлөт.
ЖКК-3	Жаңы идеяларды жаратып, чыгармачыл ой жүгүртүү менен тышкы инновацияларга жана күтүлбөгөн жагдайларга ийкемдүү ыңгайлаша алат. Аналитикалык ой жүгүртүп, долбоорлорду уюштурууда жана бизнес жүргүзүүдө сынчыл аракет кыла билет.
ЖКК-4	Санариптик медиатексттерди, инфографиканы, негизги математикалык, инженердик жана илимий принциптерди колдоно алат, санариптик жана креативдүү экономиканын ар түрдүү тармактарындагы жаңы тенденцияларга ыңгайлаша билет.

ББ興ПМ, МЧББПМ адистиги боюнча НББПны өздөштүргөн бүтүрүүчү төмөнкүдөй кесиптик компетенцияларга (КК) ээ болууга тийиш:	
Кесиптик компетенция	
КК – 1	Билим берүү тарыхы, окутуу теориясы жана окуу процессин уюштуруу методдору боюнча билимдерди терендетип, практикалык колдонууга, ошондой эле, педагогикалык маселелерди чечүү үчүн окутуу ыкмаларын маданий-тарыхый контекстти эске алуу менен талдап, интерпретациялай алганга жөндөмдүү.
КК – 2	Билим берүү маселелерин чыгармачыл жана практикалык ыкма менен чечүүгө негизделген идеяларды, сунуштарды жана чечимдерди иштеп чыгып, ишке ашырууга, өзүнүн профилине ылайык методикалык материалдарды, программаларды жана окуу системаларын долбоорлоп, моделдештирип жана түзүп, аларды окуучулардын функционалдык, билим берүү жана психологиялык муктаждыктарына шайкеш келтире алууга жөндөмдүү.
КК – 3	Заманбап санариптик технологияларды жана инструменттерди колдонуп, билим берүү материалдарынын жана системаларынын концептуалдык моделдерин, схемаларын, чиймелерин же прототиптерин иштеп чыгууга жөндөмдүү .
КК – 4	Билим берүү долбоорлорун алардын максаттарын жана милдеттерин, педагогика жана билим берүү технологиялары жаатындагы заманбап тенденцияларды, педагогикалык илимдин теориялык негиздерин жана тиешелүү дисциплиналарды эске алуу менен иштеп чыгууга, ошондой эле, тийиштүү долбоорлоо жана уюштуруучулук көндүмдөрүн натыйжалуу колдонууга жөндөмдүү.
КК – 5	Билим берүү долбоорлорун ишке ашыруу үчүн материалдарды, ыкмаларды жана технологияларды алардын функционалдык өзгөчөлүктөрүн, туруктуулугун, коопсуздугун жана окуу процессине тийгизген таасирин эске алып тандоо, ошондой эле, экологиялык аспектилерди жана билим берүү чөйрөсүнө мүмкүн болгон таасирин да эске алууга жөндөмдүү.
КК – 6	Билим берүү долбоорлорунун жыйынтыктарын даярдап, расмий тариздөөгө, анын ичинде методикалык материалдарды, документацияны (пландарды, схемаларды жана башка документтерди) иштеп чыгып, долбоорлорго түшүндүрмө жазууларды түзүүгө жөндөмдүү.
Изилдөө жана маалыматтык-технологиялык компетенция (ИМТК)	
КК – 7	Илимий жана атайын булактарды колдонуп, билим берүү жана долбоордук милдеттерди аткаруу үчүн зарыл болгон маалыматтарды чогултуу, талдоо жана иштеп чыгууга жөндөмүдүү.
КК - 8	Билим берүү долбоорлорунун тематикасы боюнча аналитикалык материалдарды даярдоого, маалыматтарды иштеп чыгууга жана системалаштырууга жөндөмдүү. Ошондой эле, аларды ар кандай форматтарда – отчеттордо, презентацияларда жана документтерде натыйжалуу көрсөтүүгө жөндөмдүү.
КК - 9	Билим берүү долбоорлору, методикалык материалдар жана изилдөө маалыматтары боюнча маалыматтык архивдерди, анын ичинде санариптик архивдерди уюштурууга жана жүргүзүүгө жөндөмдүү. Ошондой эле, аларды системалаштырып, келечекте колдонуу үчүн жеткиликтүүлүгүн камсыздоого жөндөмдүү.
Уюмдаштыруучулук-башкаруучулук компетенция (УБК)	
КК - 10	Билим берүү долбоорлорун иштеп чыгууда педагогиканын, психологиянын жана долбоорлоо илиминин теориялык негиздерине таянып, колдонулган методдор менен ыкмаларды негиздөөгө жөндөмдүү.
КК - 11	Иштелип чыккан билим берүү долбоорлорунун жана документациясынын билим берүү стандарттарына, методикалык көрсөтмөлөргө жана нормативдик талаптарга, ошондой эле долбоорлоо тапшырмасынын шарттарына шайкештигин камсыздоо жөндөмдүү.

КК - 12	Билим берүү долбоорунун ишке ашырылышын көзөмөлдөөгө катышып, долбоордук чечимдердин, стандарттардын жана талаптардын сакталышын камсыздай алат, ошондой эле процесс катышуучуларынын өз ара аракеттенүүсүн координациялоого жөндөмдүү.
КК - 13	Изилдөөлөрдүн жана иштеп чыгуулардын жыйынтыктарын практикалык билим берүү ишмердүүлүгүнө киргизүүгө катышып, алынган чечимдерди ишке ашырууда адаптивдүү ыкманы колдонууга жөндөмдүү.
КК - 14	Билим берүү долбоорлорунун ишке ашырылышын көзөмөлдөп, алардын аткарылышынын сапатын баалоого жана билим берүү тармагындагы белгиленген талаптарга жана стандарттарга ылайык келүүсүн камсыздоого жөндөмдүү.

7. 550700 Педагогика багытындагы ББВПМ, МЧББПМ НББПнын компетенциялар матрицасы

Компетенции	Предпринимательская деятельность в	Спец.метод.преп в школе для детей с нар.речи(кырг/русс яз.лит. матем.метод	Ритмика	Этнопедагогика	Методика преподавания в нач. школе урока этики	Землеведение	Новые образовательные	Подготовка детей к школе	Дополнительное главы	Теории и технологии решения текстовых	Социальная педагогика	Семейная педагогика	Обучение развитию речи	Активные творческие пути студентов	Педагогическая	Применение новых технологий обучения (классрум, падлет, эл.доска)	Психология одаренного ребенка. Психология	Психология общения	Педагогика .Монтесорри	Дошкольная педагогика	Детский фольклор	Народная игровая культура в дошкольном	Организация педагогического процесса,	Теория и технология эстетического образования	Педагогические мастерские	Теоретические основы нач. лит. образования	Практикум по введению	Личностно-ориентированное обучение в начальной	Методика формирования математической компетенций будущих учителей начальных классов	Детская риторика и мировая художественная культура	Формирование элементарных представлений школьного курса математики	Практикум по решению математических задач нач.шк.	Логопедический практикум
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	27	28	29	30	32	33	34	35
кред																																	
ОК-1				C		A															C			C						B			
ИК-1													C					B								A	A						
ИК-2	B					C	A			C						A																C	
ИК-3	C		C			B		C								C									B			C					
СИЖМК-1				B							A	C																					
КК-1	A			A										C				C	C	C									C				
КК-2					B					A						B									C				A				
КК-3							C										A		A		B	C						A					
КК-4								A	C			A					B																
КК-5										B				B									B										
КК-6					C																		A								C		
КК-7																																	
КК-8							B												B					B			C		B			B	
КК-9											B	B					C																
КК-10																							C										
КК-11			A		A				B											A		A		A		A					A	A	
КК-12			B					B	A					A	B										A					A	B		
КК-13		B											A								A	B				B	B			B			C
КК-14		A											B																				A
КК-15		C													C			C															
КК-16																																	B
КК-17																																	
КК-18											C				A					B								B					

Компетенции	Кыргызский язык	Русский язык	Иностранный язык	Этика	Философия	История Кыргызстана	Введение в языкознание	Подготовка детей к школе	Математика	Информатика	Концепция совр. естество.	Естествознание	Педагогика	Психология	Безопасность жизнедеят.	Возрастная анатомия, физиология и гигиена	Основы музыкального воспитания и изобр. грамотности	Детская литература с основами литературоведения	Мониторинг и оценивание достижений детей дошк.и	Основы логопедии	Теория и методика развития речи с практик.	Методика преп. родного языка в дошк. учр. и нач. школе	Развитие навыков чтения с практикумом по	Инклюзивное образование	Профессиональное предпринимательство.	Зеленая экономика	Теорические основы начальной матиматики	Методика преподования нач-й матем.	Дифференцир. обучение и творческое письмо в нач.шк.	Современный кыргызский (русский) язык	Родиноведение с методикой	Методика преп. интегративного курса "Окружающий мир"	Работа с государственными обр. и предметными стандартами КР	Теория и методика обьяс.чтен.	Теория и методика интегрированного обученияпредмету и языку	География Кыргызстана
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
кред.									2			4				2											4	6			4	3				
ЖК-1				A	A	A					A	A														A						C				A
ИК-1	A	A	A				A											A			B	A								A						
ИК-2										A															A		C								C	
ИК-3					B	B	C						C		B			C				C	C		B					C				C		B
СИЖМК-1																																				
КК-1	B	B	B					B					B	A					A						C								C			
КК-2																												C			C	B				
КК-3																B	B												A						A	
КК-4																																				
КК-5																													C				B			
КК-6																																	A			
КК-7																			B																	
КК-8								B		B							C									C		B	B		B			B	B	
КК-9															A																					
КК-10										C																										
КК-11				B					C		C	B		C	B	A	A						B			B										
КК-12								A	A			C	A					B			A	B	A				A	A		B	A	A		A		C
КК-13	C	C	C	C							B								C	B	B						B									
КК-14																				A				A												
КК-15														B																						
КК-16																C				C				B												
КК-17																								C												
КК-18														C																						

9. Билим берүү программасынын дисциплиналарынын компетенциялары жана күтүлүүчү натыйжаларынын байланышы

Дисциплиналар **Окутуунун натыйжасы**	ГК. ГСЭ. Кыргызский	ГК. ГСЭ. Русский язык	ГК. ГСЭ. Иностранный	ГК. ГСЭ. Этика	ГК. ГСЭ. Философия	ГК. ГСЭ. История	ГК..ГСЭ. Введение в	ГК. ГСЭ. Культура речи	ГК. МЕН. Математика	ГК. МЕН Информатика	ГК. МЕН. Концепция совр.	ГК. МЕН. Естествознание	ГК. ОПД. Педагогика	ГК. ОПД. Психология	ГК. ОПД. Безопасность	ГК. ОПД. Возрастная	ГК. ОПД. Основы	ВК ОПД. Детская литература с основами	ВК ОПД. Мониторинг и	ВК ОПД. Основы	ВК ОПД. Теория и	ВК ОПД. Методика преп.	ВК ОПД. Развитие	ВК ОПД. Инклюзивное	ВК ОПД.	ВК ОПД Спец.методики	ВК ОПД Теорические	ВК ОПД. Методика	ВК ОПД. Дифференцир. обучение и творческое	ВК ОПД.Современный	ВК ОПД.Родиноведение с	ВК ОПД.Семейное воспитание детей с	ВК ОПД. Работа с	ВК ОПД. Теория и методика обьяс.чтен	ВК ОПД. Коррекция нарушений речи детей и	ВК ОПД. Теория и методика	ВК ОПД. Обучение математике с обьяснением	ВК ОПД. Логопедические технологии
ОН-1: ИК-2, КК-1, КК-8, КК-12, КК-6	+	+	+						+	+		+		+			+	+	+		+	+	+		+		+		+	+			+	+		+	+	
ОН-2: КК-3, КК-4, КК-11, КК-13, КК-5, КК-10		+	+	+					+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+				+				+		+				+	
ОН-3: КК-17, ИК-1.	+												+					+			+			+											+			
ОН-4: КК-3, ИК-2, КК-2, КК-7.													+									+					+		+		+					+		
ОН-5: КК-15, КК-9, КК-18														+	+											+						+						+
ОН-6: ИК-1, ИК-3, КК-14, КК-16				+	+	+	+	+							+	+		+		+			+	+	+	+				+		+		+	+	+		+
ОН-7: ЖК-1, КК-11.	+			+	+	+	+	+			+	+																										

III. НББПны ИШКЕ АШЫРУУДА ОКУУ ПРОЦЕССИНИН МАЗМУНУ ЖАНА УЮШТУРУУНУ ЖЕТЕКТЕГЕН ДОКУМЕНТТЕР

1. Билим берүү программасын ишке ашырууда окуу процессинин мазмунунун структурасы жана уюштурулушу

БББПМ, МЧББПМЛ адистиги боюнча базалык окуу пландары төмөндөгү нормативдик-укуктук документтердин негизинде түзүлүп, ОшМУнун окуу иштери боюнча проректору тарабынан бекитилген:

1. Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндөгү» мыйзамы;
2. Кыргыз Республикасынын билим берүү министирлигинин нормативдик-методикалык документтери;
3. ОшМУнун Уставы;
4. 550700 Педагогика багыты боюнча адистерди даярдоонун ОшМУнун жогорку кесиптик билим берүү стандарты (10.04.2025-ж.).

- **БББПМ, МЧББПМЛ адистиги боюнча базалык окуу планы** педагогика, искусство жана журналистика институтунун базасында 2025-жылы бекитилген.
- **БББПМ, МЧББПМЛ адистиги боюнча базалык окуу планы**

550700 – Педагогика багытынын «БББПМ, МЧББПМЛ» адистиктери боюнча билим берүүнүн стандартында билим берүүнүн вариативдик бөлүктөрүнө сааттар ажыратылган. Ал сааттар милдеттүү бөлүктөрдүн мазмуну менен аныкталган. Алар адистердин даярдыгын кеңейтүү жана тереңдетүү, атаандаштыкка туруштук берүүнү камсыздоо үчүн зарыл болгон регионалдык эмгек рыногунун талаптарына ылайык кошумча билим, билгичтиктерди жана компетенцияларды алуу максатында пайдаланылган. Вариативдик бөлүктүн сааттары факультеттин кафедраларынын чечимдери менен бөлүштүрүлгөн.

550700 – Педагогика багытынын «БББПМ, МЧББПМЛ» адистиктерин билим берүү программасы студенттерди кесипке даярдоонун мазмунун, аны уюштуруунун жана окутуунун жыйынтыктарын баалоонун тартиптерин көрсөткөн нормативдик жана методикалык документтердин комплекси болуп эсептелет.

Программа боюнча даярдоонун негизги максаты – даярдыктан жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациядан өткөн адис билим берүү мекемелеринин уюштуруу-укуктук формаларына карабастан билим берүү уюмдарынын адиси катары кесиптик ишмердикке даяр болууга тийиш.

- **Окуу процессинин календардык графиги.**

Дисциплиналардын ар бир циклы базалык (милдеттүү түрдө) 40%, 50% жана вариативдик бөлүккө 25%, 30% ээ болот. Вариативдүү бөлүк базалык дисциплиналардын мазмуну менен аныкталуучу билимдерди, билгичтиктерди жана көндүмдөрдү кеңейтүүгө жана тереңдетүүгө мүмкүндүк берет. Вариативдүү бөлүктү билим берүү программасынын спецификасынын негизинде түзөт.

- **Практикаларды уюштуруу жана өткөрүү**

1. ***Практикалардын түрлөрү.***

Практика НББПнын милдеттүү бөлүмү болуп саналат. Ал студенттердин практикага багытталган даярдыгын камсыз кылган окуу сабактарынын бир түрү болуп эсептелет. НББПны ишке ашырууда практиканын төмөнкү түрлөрү каралган:

- Адаптациялык-педагогикалык практикасы;
- Кесиптик-базалык практикасы;
- Кесиптик-профилдик практика.

Практиканын бардык түрлөрү студенттердин кесиптик компетенцияларды өздөштүрүү учурунда билим берүү мекемеси тарабынан өткөрүлөт. Практиканын ар бир

түрүнүн максат, милдеттери, программасы жана отчеттуулук формасы факультет тарабынан аныкталат. Практика шаардагы билим берүү уюмдарында алдын ала түзүлгөн келишим боюнча ишке ашат. Практиканын жыйынтыгы боюнча аттестация ББУнан келген документтер менен тастыкталган натыйжалардын негизинде жүргүзүлөт.

Кесиптик жогорку билим берүүнүн билим берүү программасына даярдоодо практиканын төмөнкү түрлөрү өткөрүлөт:

Практиканын түрлөрүнө талаптар

Адаптациялык-педагогикалык практика: «Мектеп күнү» түрүндө өткөрүлүп, аны окуу процессинин графигине милдеттүү түрдө киргизүү керек жана сабактардын жадыбалын түзүүдө эске алынышы керек.

Окуучулардын негизги милдети «Мектеп күнү» учурунда окуу-тарбия процесси менен, мектептен тышкаркы жана сабактан тышкаркы тарбиялык иштердин уюштурулушу менен жалпы таанышууну, ошондой эле бакчаларда, башталгыч жана атайын билим берүү уюмдарында тарбиялык иштерди жүргүзүү боюнча баштапкы практикалык көндүмдөрдү алууну камтыйт.

Студенттер «Мектеп күнүндө» мектептеги окуу жана тарбия иштери менен таанышат, жыйындар, рейддер, майрамдар, линейкалар, маектешүүлөр, маалыматтарды даярдоодо катышат, окуучулар менен кошумча жана жеке сабактарды өткөрүшөт, тарбиячыга, мугалимге жана класс жетекчисине башка жардамдарды көрсөтүшөт.

«Мектеп күнү» боюнча практиканттар долбоорлорду жазып, жазма отчетторду тапшырышат. Жыйынтыгы боюнча дифференцияланган баа коюлат.

Кесиптик-базалык педагогикалык практиканы студенттер окуудан ажыратуу менен өтүшөт, бул практика бала бакчаларда тарбиячынын жардамчысы, башталгыч класстарда мугалимдин жардамчысы, атайын мектепке чейинки жана мектептик билим берүү уюмдарында логопед, сурдопедагог, олигофренопедагог, реабилитациялык борборлордо жана коррекциалык-педагогикалык багыттагы уюмдарда педагог-реабилитолог болуп өтүлөт.

Бул убакыт ичинде студенттер практикалык иш жүзүндө класстагы окуу жана тарбия иштерин жүргүзүү ыкмаларын үйрөнүшөт, коомдук уюмдардын иши, предметтик кабинет, кружок иши менен таанышат, предметтик кечелерди, окуу, тарбиялык жана мектептен тышкаркы сабактарды өткөрүүгө үйрөнүшөт, жеке окуучулар жана класстардын (бала бакча) топтору менен психологиялык-педагогикалык иш жүргүзүү үчүн зарыл болгон көндүмдөрдү жана жөндөмдөрдү алышат.

Кесиптик-базалык практика боюнча студенттин отчету жана практика жетекчисинин пикири болууга зарыл, жыйынтыгында дифференцияланган баа коюлат.

Кесиптик-профилдик педагогикалык практиканы студенттер окуудан ажыратуу менен өтүшөт, бул практика башталгыч мектептерде, бала бакчаларда жана билим берүү уюмдарында, реабилитациялык борборлордо педагог-реабилитолог болуп өтүлөт.

Кесиптик-профилдик педагогикалык практиканын мазмуну даярдык профилдерине ылайык болушу керек. Практиканын жыйынтыктарынан кийин дифференцияланган баа коюлат.

2. Практиканы уюштуруу жана өткөрүүнүн милдеттери болуп төмөнкүлөр эсептелет:

-студенттин теориялык билимдерин тереңдетүү жана бекемдөө, аларды практикада колдонуу;

- студенттерде педагогикалык билгичтиктерди жана көндүмдөрдү, педагогикалык аң-сезимди жана кесиптик жактан маанилүү инсандык сапаттарды калыптандыруу жана өнүктүрүү;

- студенттердин кесиптик маданиятын өнүктүрүү;

-студенттерде чыгармачылык ой жүгүртүүнү, кесиптик ишмердиктин жекече стилин калыптандыруу;

- педагогикалык өз алдынча билим алууга карата жана тынымсыз өзүн өзү өркүндөтүүгө

карата керектөөнү өнүктүрүү;
- студенттердин мектепке чейинки курактагы балдардын тарбиячысы кесибине жарамдуулугун диагноздоо;
- мектепке чейинки мекемелердеги окуу-тарбия иштеринин азыркы абалын, алдыңкы педагогикалык тажрыйбаны үйрөтүү.

2. Учурдагы жана аралык текшерүүлөрдү жүргүзүүдөгү баалоо каражаттарынын фонду.

Баалоо каражаттарынын фонду окуу жай тарабынан өз алдынча иштелип чыгат жана бекитилет, ал эми баалоо каражаттарынын фонду жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоо боюнча иш берүрүүчүлөр менен алдын ала жүргүзүлгөн макулдашуулардан кийин иштелип чыгат.

Студенттердин дисциплинада же практикада (педагогикалык, илимий-өндүрүштүк, изилдөө) билим алуу жетишкендиктеринин (билим, жөндөм, компетенция) деңгээлине мониторинг жүргүзүүнүн негизги түрлөрү болуп төмөнкүлөр саналат:
• учурдагы текшерүүлөр;
• дисциплин боюнча тесттер жана экзамен түрүндөгү аттестация.
550700 Педагогика бакалавр, профиль “БББПМ, МЧББПМЛ” адистиктеринин окуу ишинин учурундагы мониторинги – бул белгиленген убакыттын ичинде билимди өздөштүрүү жана колдонуу көндүмдөрүн калыптандырууда студенттин жетишкендиктерине үзгүлтүксүз мониторинг жүргүзүлүп турат.

Учурдагы текшерүүлөрдүн формалары төмөнкүлөр болушу мүмкүн:
- оозеки жана жазуу жүзүндөгү сурамжылоо;
- типтүү тапшырмалар;
- тестирлөө (жазуу жүзүндөгү же компьютердик);
- контролдук иш;
- жеке үй тапшырмаларын, рефераттарды жана дилбаяндарды аткарууну текшерүү;
- студенттин өз алдынча иштери;
- практикалык тапшырмалардын аткарылышын текшерүү;
- семинарлар, топтук талкуулар, тренингдер, тегерек столдор;
- интервью;
- практикалык иштер боюнча отчеттуулуктун аткарылышын контролдоо жана текшерүү;
- илимий адабияттар менен аналитикалык иш жүргүзүү;
- окуучулардын бири-биринин иштерин кароо;
- топтор боюнча эксперттик баа берүү.

Жыйынтыктарга үзгүлтүксүз мониторинг жүргүзүүнүн башка формалары да мүмкүн, алар аныкталган конкреттүү дисциплиналардын окутуучулары жана дисциплинанын иш программасына жазылат. Баалоо инструменттерин иштеп чыгууда студенттердин жөндөмдүүлүктөрүн баалоо каралган. Чыгармачылык активдүүлүгүнө, сабактагы темаларга карата берилген проблемалуу жагдайларга чечимдерди издөө даярдыгына, активдүүлүгүнө, катышуу-жетишүүсүнө жараша баалоо формалары колдонулат.

Жекече баа берүүдөн тышкары, топтук жана өз ара баалоо колдонулат: өз ара текшерүү бири-биринин чыгармачылыгын, аракетин баалоолор; студенттердин өз алдынча изилдөө иштерине студенттерден турган топтор тарабынан эксперттик баа берүү жана окутуучун баалоосу уюштурулат. Учурдагы текшерүү студенттин аудиториялык жана өз алдынча иштөө мезгилинде жүргүзүлөт. Аралык текшерүү изилдөө аяктагандан кийин

жүргүзүлүүчү контролдун бир түрү. Дисциплиналардын саатына ылайык аралык текшерүүнүн убактысы жана аралыгы модулдар аркылуу жыйынтык упайлары коюлат. Дисциплиналар факультеттин окуу процессинин графиги менен белгиленет.

2.3. Дисциплинанын аралык текшерүүсүнө төмөнкү формалар киргизилиши мүмкүн:

- экзамен (анын ичинде жазуу жүзүндө);
- тестирлөө (анын ичинде компьютердик);
- студенттердин жоопторун жазуу жүзүндө жаздыруу менен интервью;
- практика боюнча отчеттук документтерди кабыл алуу;
- жекече үй тапшырмаларын, чыгармачылык иштерди, дилбаяндарды кабыл алуу.

Тартип боюнча аралык текшерүүнүн башка формалары да болушу мүмкүн.

Дисциплиналардагы аралык текшерүү студенттин билим натыйжасын гана жакшыртпастан, билим берүүдөгү компетенттүүлүктөрдүн калыптанышына да түрткү болот.

3. Мамлекеттик аттестациялоонун жыйынтыктары

1. НББПны өздөштүрүүнүн сапатын баалоо өз ичине күнүмдүк көзөмөл, курстан курска көчүрүүдөгү көзөмөл жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияны камтышы шарт.
2. Билимдерди утурумдук (күндө) көзөмөлдөөнүн конкреттүү процедурасы жана формалары, ар бир дисциплина боюнча аралык аттестациялоону ОшМУнун жоболоруна ылайык иштелип чыккан тартип боюнча алып барат.
3. НББПнын талаптарына ылайык окуучулардын жекече жетишүүсүн аттестациялоо үчүн билимдерди, билгичтиктерди жана өздөштүрүлгөн компетенцияларды билүү максатында баалоо каражаттарынын фонду түзүлөт жана алар иш берүүчүлөр менен макулдашууларга негизделет.
4. Студенттердин компетенцияларын баалоо алардагы билимди жана компетенциялардын калыптануусун баалоо аркылуу жүрөт.
5. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияга уруксат берүүнүн зарыл шарты болуп теориялык материалдарды окуп үйрөнүүдө, практикаларды өтүүдө, студенттердин компетенцияларды өздөштүрүүсүн, калыптануусун тастыктоочу документтердин бар болушу саналат.
6. Мамлекеттик (жыйынтыктоочу) аттестация жана мамлекеттик экзамендер атайын иштелип чыккан жана бекитилген Жобого негизделип жүргүзүлөт.

4. Билим берүү программасын ишке ашыруу үчүн зарыл болгон педагогикалык кадрлар жөнүндө маалыматтар

Окуу процессин кадрлар менен камсыз болуусу

Бакалаврларды даярдоонун негизги билим берүү программасын ишке ашыруу, окутуп жаткан сабагынын профилине ылайык келе тургандай базалык билими, илимий даражасы же тиешелүү кесиптик чөйрөдө иш тажрыйбасы бар жана илимий же илимий-усулдук иш менен үзгүлтүксүз алектенген илимий-педагогикалык кадрлар менен камсыздалышы керек.

Кесиптик циклдагы окутуучулар сөзсүз тиешелүү кесиптик чөйрөдө илимий даражасына ээ болушу керек.

Илимдин кандидаты же доктору деген илимий даражага ээ болгон окутуучулардын үлүшү негизги билим берүү программасы боюнча билим берүү процессин камсыздоочу окутуучулардын жалпы катышынын 60%ы нан кем болбоого тийиш.

Тартип боюнча, кесиптик циклдин окутуучулары магистр, илимдин кандидаты, доктору жана (же) тиешелүү кесиптик чөйрөдө иш тажрыйбасы бар адамдар болушу керек.

Окумуштуулук даражасы жана/же наамы бар окутуучулардын жалпы санынын 10 % га жакынын акыркы 10 жылдан ашык мезгилде тиешелүү багыт боюнча тажрыйбаларга ээ болгон, алдыңкы жетекчи кызматтарда иштеген адистер алмаштыра алат.

Бакалавриат программасынын жетекчилери өз алдынча изилдөө (чыгармачылык) долбоорлорун дайыма жүргүзүп же изилдөө (чыгармачылык) долбоорлоруна катышып туруулары керек. Ошондой эле, Ата мекендик илимий журналдарга (УАКнын тизмесиндеги журналдарды кошкондо) жана/же чет элдик журналдарга: РИНЦ, SCOPUS, WEB of Science профили боюнча улуттук конференциялардын жыйнактарына макалаларын жарыялап, ар бир үч жылда, бир жолудан кем эмес квалификацияларын жогорулатып туруулары зарыл.

Окуу процессин окуу-методикалык жана маалыматтык камсыз болушу

НББПны ишке ашыруу ар бир студенттин маалыматтар базасына жана негизги билим берүү программасынын дисциплиналарынын толук тизмеси боюнча түзүлгөн китепканалык фонддорду пайдалана алуусу менен камсыз кылынуусу керек.

БББПМ, МЧББПМЛ билим берүүнүн негизги программасын иш жүзүнө ашыруу үчүн студенттерди окуу адабияты же электрондук адабият менен камсыз кылуу бир студентке 0,5 нускадагы ченемге ылайык келиш керек. Окуу маалыматынын булактары заманбап талаптарга жооп берүүсү керек. Билим берүү процессинде мыйзам чыгаруу актылары, ченемдик документтер, кесиптик багыт берүүчү мезгилдүү басылмадагы материалдар пайдаланылышы зарыл.

Библиотекалык фондду комплектөөдө студенттер окуп үйрөнүүгө тийиш болгон бүт предметтердин циклдери боюнча негизги жана кошумча адабияттар акыркы 10 жыл аралыгында басмадан чыккан же электрондук варианттагы басылмалар болушу шарт.

Окууга тиешелүү адабияттардан сырткары китепкана фондунда расмий, маалыматтык-библиографиялык жана мезгилдүү басылмалардын болушу зарыл.

Электрондук басылмаларды колдонууда окуу жайы окулуучу дисциплиналардын өлчөмүнө ылайык лицензияда көрсөтүлгөн программалык талаптарды аткаруу үчүн ар бир студенттин компьютердик класста иштөөсүнө шарт түзүп, ар бир студентти иш орду менен камсыз кылынат

Окуу процессин материалдык–техникалык жактан камсыздоо

Студенттерди жогорку окуу жайларынын окуу планында алдын ала каралган лабораториялык, дисциплиналык жана дисциплиналар аралык, практикалык даярдоону камсыз кылуу үчүн НББПсын ишке ашыруучу окуу жайларынын аракеттеги санитардык жана өрткө каршы эрежелери менен нормаларгы ылайык келүүчү материалдык-техникалык базасы болуусу керек.

Кабинеттердин, канаалардын тизмеги:

Предметтер боюнча кабинеттер: гуманитардык жана социалдык-экономикалык дисциплиналар кабинети, педагогика жана психология кабинети, физиология, анатомия жана гигиена, чет тилдер, кыргыз тилин окутуу, математиканы окутуу, табият таанууну окутуу, музыка жана музыкалык тарбия ж.б. кабинеттери бар.

- Атайын кабинеттер: көркөм өнөр жана эмгекти окутуу кабинети; Лабораториялык каана.
- Спорттук комплекс: ритмика жана бий залы, спорттук зал;
- Залдар, китепкана, окуу залы. Интернетке туташтырылган копьютердик класстар.

7. **Эмгек рыногу жана негизги иш берүүчүлөр менен байланыштар**

7.1. БББПМ, МЧББПМЛ адистигинин бүтүрүүчүлөрүнүн эмгек рыногундагы керектөөлөрүнө анализ:

Бүгүнкү күндө Кыргызстандын билим берүү мекемелеринде атайын кесипке ээ болгон адистер жокко эссе. БББПМ, МЧББПМЛ адистиктерин бүтүрүүчүлөрүнүн эмгек рыногундагы керектөөлөрүн иликтөө максатында Ош шаарындагы жана Ош, Жалал-Абад областарындагы билим берүү мекемелеринин жетекчилери менен жолугушуулар, тегерек столдор жана семинарларды уюштуруп, атайын сурамжылоонун натыйжасында БББПМ, МЧББПМЛ адистери 60%ды түзөрү белгилүү болду.

7.2. Эмгек рыногу жана негизги иш берүүчүлөр менен байланыштар:

Институт иш берүүчүлөр менен тыгыз байланыш түзүп, практикаларды уюштуруу, жетектөө жана жыйынтыгын чыгаруу боюнча биргелешип иш алып барат. БББПМ, МЧББПМЛ боюнча НББП, ОМКларды түзүүдө иш берүүчүлөрдүн сунуш-пикирлери эске алынат.

8. НББПда окуу процессинин мазмунун жана уюштурулушун жөнгө салуучу документтер

Окуу процессинин окуу жана ченемдик документтерине төмөнкүлөр кирет:

- даярдоо тармагындагы окуу планы
- окутуу жаатындагы жумушчу окуу планы
- окуу процессинин календардык графиги (академиялык календарь);
- окуу дисциплиналарынын аннотациялары (анкеталары);
- практиканын бардык түрлөрүнүн программалары жана алардын аннотациялары;
- мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациялоо программасы;
- баалоо каражаттарынын жана алар үчүн методикалык материалдардын фондусу.

Педагогика, искусство жана журналистика институтунда ишке ашырып жаткан 550700 “Педагогика” – багыты, “Башталгыч билим берүүнүн педагогикасы жана методикасы”, “Мектепке чейинки билим берүүнүн педагогикасы жана методикасы, логопедия” адистиктери боюнча билим берүү стандартынын негизинде негизги билим берүү программасын (НББП) иштеп чыккан жумушчу топтун курамы:

I. Педагогика, искусство жана журналистика институтунун кафедраларынан:

№	Аты-жөнү	Кызматы	Кызмат орду	Колу
1	Асаналиева М.М.	Программанын жетекчиси	БМББПП кафедрасынын башчысы, п.и.к.	
2	Муратбаев Б.Б.	Программанын мүчөсү	БМББПП кафедрасынын п.и.к., доцент	
3	Тагаева Д.А.	Программанын мүчөсү	БББТМ кафедрасынын башчысы, п.и.к., доцент	
4	Капарова Н.А.	Программанын мүчөсү	БББТМ кафедрасынын окутуучусу	
5	Жеенбаев Г.Т.	Программанын мүчөсү	БББТАТМ кафедрасынын башчысы, ф.и.к., доцент	
6	Таабалдиева А.К.	Программанын мүчөсү	БББТАТМ кафедрасынын улук окутуучусу, усулдук кеңешменин төрайымы	
7	Ислаев М.Н.	Программанын мүчөсү	БББТАТМ кафедрасынын окутуучусу, практикага жооптуу	

II. Иш берүүчүлөр жана бүтүрүүчүлөрдөн:

№	Аты-жөнү	Кызматы	Кызмат орду	Колу
1	Ормошова Г.	Эксперт	Ош шаардык билим берүү бөлүмүнүн башталгыч билим берүү боюнча башкы адиси	
2	Аманова Ч.К.	Иш берүүчү	№36 Ч. Айтматов атындагы жалпы билим берүүчү орто мектебинин директору	
3	Жусупакматова С.	Иш берүүчү	№18 А. Навои жалпы билим берүүчү орто мектебинин тарбия иштери боюнча орун басары	
4	Турдуева Р.М.	Иш берүүчү	– "Раян" балдар бакчасынын башчысы	
5	Матраим кызы Рахима	Иш берүүчү	№69 "Мээрим" балдар бакчасынын башчысы	
6	Азамат кызы Айдайкыз	Бүтүрүүчү	№4 С.М. Киров жалпы билим берүүчү орто мектебинин башталгыч класстардын мугалими	

Педагогика, искусство жана журналистика институнун директорунун м.а. доцент: Божонов З.С.